

สวค. 501
วันที่ 16 ก.ย. 59
เวลา 10-05 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส21540 ร.ว. ๕๐๐
รับที่ : ๕14585/59 ล.ก.๑ ✓
วันที่ : 16 ก.ย. 59 เวลา : 9:47

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๖/ ๓๘๕

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมระดับรัฐมนตรีด้านคมนาคม ระหว่างไทย - ญี่ปุ่น

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๒/๗๘๙๖
ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๙

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง ผลการประชุมระดับรัฐมนตรีด้านคมนาคม ระหว่างไทย - ญี่ปุ่น เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเรื่องการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงคมนาคมได้เห็นชอบให้นำเสนอเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ นายกรัฐมนตรีมีบัญชาอนุมัติให้กระทรวงคมนาคมเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีด้านคมนาคม ระหว่างไทย - ญี่ปุ่น ในวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ กระทรวงคมนาคม โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒ คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบร่างบันทึกความร่วมมือด้านระบบราง ระหว่างกระทรวงคมนาคมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่งและการท่องเที่ยวแห่งญี่ปุ่น และร่างบันทึกความร่วมมือด้านความปลอดภัยทางถนน ระหว่างกระทรวงคมนาคมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่งและการท่องเที่ยวแห่งญี่ปุ่น และอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นผู้ลงนามฝ่ายไทย

๒.สาระสำคัญของผลการประชุมระดับรัฐมนตรีด้านคมนาคม ระหว่างไทย - ญี่ปุ่น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่งและการท่องเที่ยวของญี่ปุ่น (นายเคอิชิ อิชิอิ) ได้เป็นประธานการประชุมร่วมกัน โดยผู้แทนฝ่ายไทยประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงคมนาคม ผู้แทนจากสำนักงาน ปลัดกระทรวงคมนาคม กรมการขนส่งทางบก สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กรมทางหลวง การรถไฟแห่งประเทศไทย กรมโยธาธิการและผังเมือง และกรมเอเชียตะวันออก กระทรวงการต่างประเทศ และผู้แทนฝ่ายญี่ปุ่น ประกอบด้วย ผู้แทนจากกระทรวงที่ดินฯ และสถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย โดยสรุปสาระสำคัญการประชุม ดังนี้

/๒.๑ ความร่วมมือ...

๒.๑ ความร่วมมือด้านระบบราง

๒.๑.๑ รถไฟความเร็วสูงเส้นทางกรุงเทพฯ – เชียงใหม่

ที่ประชุมรับทราบสรุปสาระสำคัญของบันทึกความร่วมมือด้านระบบรางระหว่างไทย – ญี่ปุ่น ซึ่งจะได้ลงนามร่วมกันในการประชุมฯ ดังนี้

๑) การพัฒนารถไฟความเร็วสูงฯ จะใช้ระบบชินคันเซ็น และใช้ทางวิ่งเฉพาะ (Dedicated track)

๒) รูปแบบการลงทุน จากการประมาณการของคณะทำงานด้านเทคนิค ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างโครงการมีมูลค่าค่อนข้างสูง ฝ่ายไทยจึงเสนอให้ทั้งสองฝ่ายเร่งรัดผลการศึกษาคือความเหมาะสมเบื้องต้นของโครงการให้แล้วเสร็จก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๓) การดำเนินโครงการจะแบ่งเป็น ๒ ระยะ คือ ช่วงกรุงเทพฯ - พิษณุโลก และช่วงพิษณุโลก - เชียงใหม่

๔) คณะทำงานด้านเทคนิคได้เสนอให้มีการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาเมืองพื้นที่เศรษฐกิจ และพื้นที่เชิงพาณิชย์บริเวณรอบสถานี ซึ่งฝ่ายญี่ปุ่นยินดีให้ความช่วยเหลือฝ่ายไทยในการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจตามแนวเส้นทางรถไฟ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่ดินฯ กล่าวถึง ระบบชินคันเซ็นของญี่ปุ่นว่าเป็นระบบที่มีความปลอดภัยสูง โดยตั้งแต่เปิดให้บริการรถไฟฟ้ายชินคันเซ็นมา ๕๐ ปี ไม่เคยมีผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากการใช้บริการมาก่อน เนื่องจากระบบชินคันเซ็นใช้ทางวิ่งเฉพาะซึ่งเป็นพื้นฐานของระบบชินคันเซ็นของญี่ปุ่น การพัฒนารถไฟความเร็วสูงเส้นทางกรุงเทพฯ – เชียงใหม่ โดยใช้ระบบชินคันเซ็น จำเป็นต้องสร้างทางวิ่งเฉพาะในเส้นทางช่วงบางซื่อ – บ้านภาชี ซึ่งเป็นเส้นทางช่วงที่จะใช้ทางวิ่งร่วมกับรถไฟที่เป็นความร่วมมือ ระหว่างไทย – จีน

๒.๑.๒ การพัฒนาเส้นทางรถไฟตามแนวเศรษฐกิจด้านใต้ (กาญจนบุรี – แหลมฉะ – อัญประเทศ)

ที่ประชุมรับทราบว่า นายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) และรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเส้นทางรถไฟตามแนวเศรษฐกิจด้านใต้ (กาญจนบุรี – แหลมฉะ – อัญประเทศ) โดยต้องการให้เปิดการเดินรถอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็วที่สุด ซึ่งฝ่ายญี่ปุ่นยินดีให้ความช่วยเหลือฝ่ายไทยในการพัฒนาเส้นทางนี้ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการขนส่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๒.๑.๓ การพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก – ตะวันตก

ทั้งสองฝ่ายเห็นด้วยในการเร่งรัดการศึกษาการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก – ตะวันตก ทั้งนี้ JICA ได้เริ่มทำการศึกษานี้ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙ และฝ่ายญี่ปุ่นจะศึกษาการพัฒนาการขนส่งทางรถไฟในเส้นทางนี้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

๒.๑.๔ การขนส่งสินค้าทางรถไฟ

ที่ประชุมรับทราบว่า ได้มีการทดลองเดินรถไฟขนส่งสินค้า โดยความร่วมมือระหว่างบริษัทญี่ปุ่น และการรถไฟแห่งประเทศไทย เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ฝ่ายญี่ปุ่นเห็นว่าการนำระบบขนส่งสินค้าของญี่ปุ่นมาใช้จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในการแก้ไขปัญหาการจราจรที่หนาแน่น

/ในกรุงเทพฯ...

ในกรุงเทพฯ รวมถึงช่วยลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้า ปัจจุบัน อยู่ระหว่างการพิจารณาเรื่องการจัดตั้ง นิติบุคคลเฉพาะกิจ (SPV) ซึ่งมีหน่วยงานหลักในการดำเนินการคือ สำนักงานส่งเสริมเพื่อเตรียมการสำรวจ และพัฒนาการขนส่งสินค้าทางรถไฟไทย (Thai Freight Railway Development Preparatory Survey Promotion Office) ซึ่งจัดตั้งเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙

๒.๑.๕ โครงการรถไฟฟ้ายานในเมือง

๑) โครงการรถไฟฟ้ายานสายสีม่วง

ฝ่ายไทยขอบคุณฝ่ายญี่ปุ่นที่ช่วยเร่งรัดการจัดส่งขบวนรถไฟให้เร็วกว่า กำหนด ๔ - ๕ เดือน โครงการรถไฟฟ้ายานสายสีม่วงเป็นสัญลักษณ์ของความร่วมมือที่ดีด้านระบบราง ระหว่างไทย - ญี่ปุ่น ซึ่งกิจการร่วมค้าของญี่ปุ่นได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ และเป็นโครงการแรก ที่นำขบวนรถไฟของญี่ปุ่นมาใช้

๒) โครงการรถไฟฟ้ายานสายสีแดง

ฝ่ายไทยแสดงความยินดีกับบริษัทญี่ปุ่นที่ได้รับคัดเลือกในการพัฒนา ตัวรถสำหรับโครงการรถไฟฟ้ายานสายสีแดง พร้อมทั้งขอบคุณฝ่ายญี่ปุ่นที่ช่วยเจรจาลดราคาสัญญา ๓ ให้ประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี โดยคาดว่าโครงการรถไฟฟ้ายานสายสีแดงจะเป็นโครงการรถไฟฟ้ายานโครงการที่ ๒ ที่คนไทยจะได้ใช้รถไฟฟ้ายานของญี่ปุ่น และให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรี ได้อนุมัติโครงการรถไฟฟ้ายานสายสีแดงส่วนต่อขยายช่วงบางซื่อ - หัวลำโพง และบางซื่อ - หัวหมาก โดยโครงการนี้จะช่วยอำนวยความสะดวกให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวในการเดินทางระหว่างสนามบิน สุวรรณภูมิ - ดอนเมือง อย่างไรก็ดี ยังมีข้อจำกัดทางกายภาพ เนื่องจากเป็นโครงการแบบ Open Trench หรือโครงสร้างทางวิ่งแบบคลองแห้ง จึงอยากให้ฝ่ายญี่ปุ่นเข้ามาศึกษาโครงการนี้

๓) โครงการรถไฟฟ้ายานสายอื่นๆ

ฝ่ายไทยเชิญชวนบริษัทญี่ปุ่นเข้าร่วมโครงการรถไฟฟ้ายานกับบริษัทไทย ซึ่งขณะนี้ คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติโครงการรถไฟฟ้ายาน ๓ สาย ได้แก่ รถไฟฟ้ายานสายสีส้มตะวันตก สายสีชมพู และสายสีเหลือง สำหรับรถไฟฟ้ายานสายสีม่วงตอนใต้ ขณะนี้ อยู่ระหว่างการนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๒.๑.๖ การพัฒนาสถานีกลางบางซื่อ

ฝ่ายญี่ปุ่นยินดีให้ความช่วยเหลือฝ่ายไทยในการพัฒนาสถานีกลางบางซื่อ ซึ่งเป็นสถานีที่มีศักยภาพสูง และมีลักษณะคล้ายกับสถานีชินโอซาก้า

๒.๒ ความร่วมมือด้านการพัฒนาบุคลากร

ฝ่ายไทยขอให้ฝ่ายญี่ปุ่นพิจารณาจัดโครงการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่โรงงาน มักกะสันของการรถไฟแห่งประเทศไทย โดยเฉพาะแผนกช่าง ซึ่งมีความตั้งใจที่จะเรียนรู้เทคโนโลยี สมัยใหม่ รวมถึงความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งฝ่ายญี่ปุ่นรับที่จะนำไปพิจารณา

๒.๓ ความร่วมมือด้านความปลอดภัยทางถนน

จากการพบหารือระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงที่ดินฯ เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ และเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ ฝ่ายไทยได้ขอให้ฝ่ายญี่ปุ่น พิจารณาให้ความช่วยเหลือในการส่งผู้เชี่ยวชาญมาไทยเพื่อให้คำปรึกษาเรื่องความปลอดภัยทางถนน เนื่องจากประเทศไทยมีปัญหาด้านการเกิดอุบัติเหตุทางถนนสูงมากเป็นอันดับ ๒ ของโลก โดยในการประชุม

/ครั้งนี้...

ครั้งนี้ ฝ่ายไทยขอให้ฝ่ายญี่ปุ่นพิจารณาส่งผู้เชี่ยวชาญมาไทยเพื่อร่วมมือกับหน่วยงานในสังกัดของกระทรวงคมนาคมอย่างเป็นทางการ และให้เกิดผลในทางปฏิบัติก่อนช่วงเทศกาลปีใหม่ ซึ่งฝ่ายญี่ปุ่นยินดีให้ความช่วยเหลือฝ่ายไทยในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน ญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับเรื่องความปลอดภัยทางถนน โดยพิจารณามาตรการจำเป็นระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน ทำให้ประสบความสำเร็จในการลดจำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนได้ถึง ๑ ใน ๔ เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๑๓ และญี่ปุ่นต้องการหารือถึงมาตรการจำเป็นอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมกับไทยในการประชุมคณะทำงานร่วม ครั้งที่ ๑

๒.๔ ความร่วมมือด้านการบิน

ฝ่ายไทยขอบคุณสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (JCA) ที่ส่งผู้เชี่ยวชาญมาประจำที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

๒.๕ ความร่วมมือระหว่างกระทรวงคมนาคมและบริษัทญี่ปุ่นในด้านอื่นๆ

๒.๕.๑ บริษัท โตโยต้า มีความร่วมมือกับกระทรวงคมนาคม และหน่วยงานภาครัฐของไทยในโครงการ “สาทร โมเดล” ซึ่งเป็นโครงการนำร่องเพื่อการแก้ปัญหาจราจรอย่างยั่งยืนบนถนนสาทร

๒.๕.๒ บริษัท ฮีโนโมเตอร์สเซลส์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ทดลองนำรถโดยสารปรับอากาศระบบดีเซลและไฟฟ้า (Hybrid) วิ่งให้บริการในเส้นทางจริง เพื่อทดสอบประสิทธิภาพการทำงานและสมรรถภาพของรถโดยสาร โดยเริ่มเดินรถตั้งแต่ ๑๖ มิถุนายน – ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ฝ่ายญี่ปุ่นแจ้งว่า รัฐบาลญี่ปุ่นได้พยายามพัฒนารถโดยสารปรับอากาศระบบดีเซลและไฟฟ้าในประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากรถโดยสารปรับอากาศระบบดีเซลและไฟฟ้าช่วยลดการปล่อยไอเสียออกสู่บรรยากาศ และประหยัดพลังงาน บริษัทฮีโนฯ ได้ดำเนินธุรกิจในประเทศไทยมาประมาณ ๔๐ ปี สามารถผลิตรถโดยสารในประเทศไทย และหวังว่าประเทศไทยจะนำรถโดยสารปรับอากาศระบบดีเซลและไฟฟ้าของญี่ปุ่นมาให้บริการ

๒.๖ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย

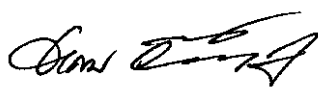
การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายเป็นโครงการสำคัญเพื่อส่งเสริมการเชื่อมโยงระหว่างอนุภูมิภาคคลุ่มแม่น้ำโขงกับประเทศอินเดีย โดยขณะนี้ ไทยอยู่ระหว่างการให้ข้อมูลและทำความเข้าใจกับรัฐบาลชุดใหม่ของเมียนมา ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้นำเสนอประเด็นการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายให้นางออง ซาน ซู จี ทราบ ในโอกาสเดินทางเยือนไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของรัฐบาล ตามคำเชิญของ นรม. เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ ขณะนี้ รัฐบาลไทยได้ให้ความเห็นชอบในหลักการในการให้เงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรน วงเงิน ๔,๕๐๐ ล้านบาท สำหรับโครงการก่อสร้างถนนเชื่อมระหว่างชายแดนไทยกับทวาย อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาของ JICA ระบุว่า งบประมาณดังกล่าวยังไม่เพียงพอต่อการดำเนินการฯ เนื่องจาก JICA เห็นว่าควรมีการเจาะอุโมงค์หลายจุดและปรับเส้นทางให้มีความลาดชันน้อยลง ฝ่ายไทยจึงขอให้ฝ่ายญี่ปุ่นพิจารณาสนับสนุนเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรนร่วมกับรัฐบาลไทยเพิ่มเติมเพื่อให้การก่อสร้างถนนมีคุณภาพดีที่สุด สำหรับการจัดตั้ง SPV ในการร่วมดำเนินการระหว่างรัฐบาลไทย เมียนมา และญี่ปุ่น ขณะนี้ รอการลงนามในส่วนของการแก้ไขสัญญาจัดตั้ง SPV โดยให้ญี่ปุ่นเข้ามาถือหุ้นเพิ่ม รวมเป็น ๓ ราย และขอให้ฝ่ายญี่ปุ่นเร่งรัดสัญญาร่วมทุน SPV โดยฝ่ายไทยจะพยายามเร่งรัดให้มีการหารือ ๓ ฝ่ายโดยเร็ว

/ภายหลัง...

ภายหลังการประชุมดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่งและการท่องเที่ยวของญี่ปุ่น ได้ร่วมลงนามบันทึกความร่วมมือ
ด้านระบบราง ระหว่างกระทรวงคมนาคมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน
การขนส่งและการท่องเที่ยวแห่งญี่ปุ่น และบันทึกความร่วมมือด้านความปลอดภัยทางถนน ระหว่างกระทรวง
คมนาคมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่งและการท่องเที่ยวแห่งญี่ปุ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม